

LIVSMEDELSFÖRETAGEN
The Swedish Food Federation

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och punktskatter
Jonas Ljungberg

Stockholm 2020-12-22

REMISSYTTRANDE;

Betänkandet Skatt på engångsartiklar (SOU 2020:48)

Livsmedelsföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för livsmedelsföretag i Sverige. Livsmedelsföretagen har omkring 800 medlemmar som representerar alla varianter av svenska livsmedelsföretag; små och stora, med svenska och utländska ägare, familjeägda, jordbrukskooperativ, börsnoterade med flera.

Livsmedelsföretagen tackar för möjligheten att lämna synpunkter på denna remiss.

Sammanfattande synpunkter

Livsmedelsföretagen motsätter sig införandet av den föreslagna skatten eftersom skatten riskerar att hämma det redan intensivt pågående arbetet för att uppnå utredningens mål om en resurseffektiv och biobaserad cirkulär ekonomi.

Skatten stödjer inte en övergång till en mer resurseffektiv och biobaserad cirkulär ekonomi genom att förslagen inte driver utvecklingen åt cirkulära flöden, resurseffektivare materialanvändning eller fossilfri plast.

Utredningens förslag kommer dessutom att skapa oöverskådliga gränsdragningsproblem då den sortens distinktion mellan "industriellt förpackat" och annat inte finns i verkligheten där branschglidningen mellan industri och kök är stor. Livsmedelsföretagen är också tveksamma till att skatten leder till minskad nedskräpning, men tillstyrker de förslag utredningen i övrigt har lagt på nedskräpningsområdet.

Livsmedelsföretagens synpunkter

En skatt riskerar att hämma pågående arbete inom branscherna och stödjer inte en övergång till en mer resurseffektiv och biobaserad cirkulär ekonomi

Det pågår en intensiv och snabb utveckling på engångsartikelområdet. Utvecklingen och användningen mot produkter som innehåller mindre plast, alternativa material samt återvunna och biobaserade material går fort. Näringslivet ställer också om till en mer cirkulär och resurseffektiv hantering inom detta område och i enlighet med EU:s tydliga målsättning om ökad cirkulär ekonomi tas tydliga steg mot bland annat ökad återvinning av engångsförpackningar.

Då den föreslagna skatten inte gör någon skillnad på fossil, biobaserad eller återvunnen plast ser vi en stor risk att skatten leder till att pågående arbeten mot ökad användning av biobaserade material och ökad cirkularitet avstannar, då dessa material redan idag är dyrare. Risken är dessutom överhängande att alternativ som är sämre ur miljösynpunkt kommer öka, till exempel aluminiumförpackningar.

Att den föreslagna skatten inte skiljer på om plasten är fossil, biobaserad eller återvunnen är en grundläggande brist i skattekonstruktionen om man vill nå angivet mål om en övergång till mer resurseffektiv och biobaserad cirkulär ekonomi.

Den föreslagna skatten gör ingen skillnad i materialåtgång eller storlek vilket är en brist. Det kommer inte att löna sig att använda mindre eller på andra vis resurseffektivare plastmaterial, vilket är ett av målen med förslaget. Skatten gynnar inte heller muggar och livsmedelsbehållare som är designade för att vara återvinningsbara.

Mot bakgrund av allt detta finns stor risk att skatten motverkar sitt eget syfte.

Gränsdragningsproblem vad gäller industriellt förpackat

I 2 § anges i definitionen av livsmedelsbehållare att det avser *”behållare som är avsedd att användas för livsmedel som konsumeras direkt på försäljningsstället eller på annan plats, vanligtvis konsumeras direkt ur behållaren och är redo att konsumeras utan någon ytterligare beredning, såsom tillagning, kokning eller uppvärmning”*. Utredningen anger också att de behållare som är föremål för skatten *”i första hand avgörs utifrån en objektiv bedömning av om behållaren är av sådant slag som typiskt sett används för sådant ändamål som anges i bestämmelsen. Hur den i det enskilda fallet rent faktiskt kommer att användas saknar relevans.”* Här

framgår att det kommer att innebära att även behållare som enligt lagtexten inte ska beskattas ändå kommer att beskattas, eftersom en sådan distinktion inte är möjligt att avgöra på förhand. Det är också omöjligt att på förhand förstå om ett stort professionellt kök eller en småskalig livsmedelsproducent (till exempel ett bageri) är att beteckna som "industriell" i de ovan nämnda fallen.

Skatten leder inte till minskad nedskräpning

Utredningen argumenterar väl varför man inte valt att lägga skatt på förpackningar för godis, glass och snacks med att "det är svårt att se hur en skatt kan styra mot mer miljövänliga förpackningslösningar" och att "en skatt där konsumenten inte har möjlighet att välja ett annat mer miljövänligt alternativ som inte beskattas kan leda till en minskad efterfrågan på själva livsmedlet vilket i sin tur leder till minskad omsättning hos de företag som sätter dessa produkter på marknaden", något som inte är önskvärt. Detta är naturligtvis lika giltiga argument för de nu föreslagna förpackningarna då reella alternativ saknas, vilket utredningen också konstaterar. Livsmedelsföretagen delar dock utredningens bedömning att straffbestämmelserna för nedskräpning bör ses över då dagens system inte är funktionellt.

Utredningen och förslagen överlappar med direktivet 2019/904 och den bokstavsutredning som presenterades 15:e december. Med tanke på de gedigna och väl genomarbetade förslagen i den utredningen, som leder till samma mål, bör förslagen i denna utredning inte genomföras. Detta då dessa förslag delvis, enligt tidigare argumentation, hämmar den inriktning som genomförandet av direktivet 2019/904 har.

Vi anser, utöver det vi anfört här ovan, att det är tondövt att föreslå införande av en skatt på engångsartiklar under 2021 då branschen är under hård press efter coronapandemin och det har under denna visat sig vikten av att kunna använda engångsartiklar.

Livsmedelsföretagen
Sara Sundquist,
Näringspolitisk expert